

**YARGITAY
İÇTİHATI BİRLEŞTİRME
BÜYÜK GENEL KURULU KARARI**

Esas No : 2016/4

Karar No: 2018/1

ÖZET: Alacaklının yasal süresi içinde usulüne uygun olarak yaptığı satış talebinin icra müdürünce reddine ilişkin kararın şikâyet yolu ile ortadan kaldırılmaması hâlinde yasal sürenin geçmesi ile özellikle sıra cetveline esas alınacak haciz düşmeyecektir.

I. GİRİŞ

A. İÇTİHATLARI BİRLEŞTİRME KONUSUNDAKİ BAŞVURU

23. Hukuk Dairesi Tetkik Hâkimi iken hâlen Hukuk Genel Kurulu Tetkik Hâkimliği görevini sürdüren Dr.Cemal Fazıl Karakaş 30/10/2014 tarihli dilekçesi ile, alacaklının satış talebinin icra müdürünce reddine ilişkin kararın şikâyet yolu ile ortadan kaldırılmaması hâlinde, yasal sürenin geçmesiyle özellikle sıra cetveline esas alınacak haczin düşüp düşmeyeceği konusunda 12. Hukuk Dairesi, 19. Hukuk Dairesi, 23. Hukuk Dairesi ve Hukuk Genel Kurulu kararları arasında görüş ayrıklığı olduğunu ileri sürerek, bu ayrıklığın içtihatların birleştirilmesi yoluyla giderilmesini talep etmiştir.

**B. YARGITAY BİRİNCİ BAŞKANLIK KURULUNUN KARARI VE İÇTİHATI
BİRLEŞTİRMENİN KONUSU**

Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun 21/11/2016 tarih ve 338 sayılı kararı ile, "Alacaklının satış talebinin icra müdürünce reddine ilişkin kararın şikâyet yolu ile ortadan kaldırılmaması hâlinde yasal sürenin geçmesiyle özellikle sıra cetveline esas alınacak haczin düşüp düşmeyeceği" hususunda farklı kararların bulunduğu belirtilerek içtihatların birleştirilmesi talebi nedeniyle raportör üye olarak Yargıtay Sekizinci Hukuk Dairesi Üyesi Nazmiye Beyazıtöglü Kuşçuoğlu görevlendirilmiştir.

C. GÖRÜŞ AYKIRILIĞININ GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU KARARLAR

Hukuk Genel Kurulunun 13/10/2010 gün ve 2010/45 Esas - 140 Karar, 17/10/2012 gün ve 2012/ 507 Esas - 722 Karar, 19. Hukuk Dairesinin 01/03/2007 gün ve 2006/11709 Esas, 2007/1957 Karar, 05/06/2008 gün ve 2008/4756 Esas – 6197 Karar, 24/03/2010 gün 2009/9534 Esas – 2010/3280 Karar,

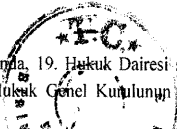
23. Hukuk Dairesinin 05/11/2012 gün ve 2012/4479 Esas - 6395 Karar, 17/12/2012 gün ve 2012/5668 Esas - 7413 Karar, 03/10/2011 gün ve 2011/829 Esas - 781 Karar, 26/03/2012 gün ve 2012/1020 Esas - 2296 Karar, 11/06/2013 gün ve 2013/3200 Esas - 3972 Karar, 30/09/2013 gün ve 2013/4685 Esas -5861 Karar,

12. Hukuk Dairesinin 12/12/2013 gün ve 2013/32468 Esas - 39698 Karar, 14/04/2014 gün ve 2014/7949 Esas – 10801 Karar

**D. GÖRÜŞ AYKIRILIĞININ GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU KARARLARDA
BELİRTİLEN GÖRÜŞLERİN ÖZETLERİ**

1- Şikâyet başvurusunda bulunulmaması hâlinde satış talebinin geçersiz olacağı ve haczin düşeceğine yönelik görüşün dayandığı esaslar

12. Hukuk Dairesi önceleri verdiği kararlarında, 19. Hukuk Dairesi sıra cetveline ilişkin verilen kararların temyiz incelemesini yaptığı dönemde verdiği kararlarında, Hukuk Genel Kurulunun 19. Hukuk Dairesinin görüşünü benimsediği

kararlarında ve 23. Hukuk Dairesi bir kısım kararlarında; alacaklının avans yatırmak suretiyle yaptığı satış talebinin icra müdürlüğünce reddedilmesi üzerine bu karara karşı şikâyet başvurusu bulunmadığından, satışın reddine ilişkin icra müdürlüğü kararının kesinleşmesi nedeniyle geçerli bir satış talebinin varlığından söz edilemeyeceği, şikâyet yoluna gitmeyen ilgilinin kanuna uygun verilmeyen kararı kabul ettiğinin varsayılması gerektiği belirtilmiştir.

2- Şikâyet başvurusunda bulunulmamasının satış talebinin varlığını etkilemeyeceği ve haczin düşmeyeceğine yönelik görüşün dayandığı esaslar

12. Hukuk Dairesi sonraki ve hâlen verdiği kararlarında, 23. Hukuk Dairesi bir kısım ve hâlen verdiği kararlarında, İİK'nın 106. maddesi ile alacaklının takibi sürüncemede bırakmamasının amaçlandığı, bu amaca uygun olarak alacaklı tarafından satış talebinde bulunularak avans yatırıldığından, alacaklının kanuni gerekleri yerine getirdiği ve haczin ayakta olduğunun kabulü gerektiği,

icra müdürünün satışın yapılamayacağını tespiti mahiyetinde kabul edilmesi gereken ret kararının, satışın istenmemiş sayılması sonucunu doğurması ve bu bağlamda haczin düştüğünün kabulünün hakkın özüne zarar vereceği,

icra ve iflas Kanunu'nda süresinde satış istendikten sonra haczi ve satışı düşüren sebepler öngörülmemiş, sadece aynı Kanun'un 129/son maddesinde ikinci ihalede alıcı çıkmazsa satışın düşüleceğinin düzenlendiği, İİK'nın 106 ve 110. madde hükümleri alacaklının takibi sürüncemede bırakmaması amacıyla getirilmiş olup, alacaklı tarafından süresi içinde satış istenip avansın yatırılmasından sonra bir daha satış istenmesinin gerek olmadan haczin ve satışın ayakta olduğunun kabulü gerektiği, satışın aynı iki yıl içinde yapılmasının zorunlu olduğu, aksi hâlde haczin düşüleceği yönünde yasada bir hüküm bulunmadığı, alacaklıya yüklenen görevin, süresinde satış isteyerek avansı yatırmak olduğu,

icra Müdürlüğünce satış talebinin reddi kararının alacaklının yasa ile doğan hakkının özünü ortadan kaldıran bir karar olması nedeniyle, süresiz şikâyete tabi olan bu karara yönelik şikâyetin sıra cetveline ilişkin dava ile icra mahkemesi önüne getirildiğinin kabulü gerektiği, anılan ret kararının bu durumda takip hukuku yönünden kesinleştiği sonucuna varılmayacağı,

Bir hakkın yerine getirilmemesi veya sebepsiz sürüncemede bırakılması ve kamu düzenine aykırı olan işlemlere karşı yapılacak şikâyetlerin süresiz olduğu, icra müdürünün işleminin sıra cetveline ilişkin davada savunma yolu ile ayrıca ileri sürülmesine göre, bu davada ele alınıp değerlendirilmesi gerektiği, süresiz şikâyet hakkına sahip olan şikâyet olunanın, aleyhindeki bu karara karşı İİK'nın 16. maddesine göre süreli şikâyet yoluna gitmeyerek, icra müdürünün kararını iptal ettirmemiş olmasının, hakkın özü olan İİK'nın 59, 106 ve 110. maddelerine uygun olarak süresinde yaptığı satış talebinin, ona sağladığı hukuki sonuçları ortadan kaldırdığı sonucuna varılmayacağı,

İİK'nın 106. maddesi uyarınca iki yıl içinde satış talebinde bulunan ve 59. maddesi uyarınca masrafını yatıran şikâyet olunanın, kendisine yüklenen işlemleri yerine getirdiğinden, haczin ayakta olduğunun kabulü gerektiği, icra müdürünün satış talebinin reddi kararına karşı süreli şikâyet yoluna başvurulmadığı gerekçesiyle haczin düştüğü sonucuna varılmasının, anılan yasal düzenlemeler ve hakkaniyetle bağdaşmayacağı, belirtilmiştir.

II. ÖN SORUN

İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulundaki görüşmeler sırasında, esasa ilişkin görüşmeye geçilmeden önce sıra cetveline ilişkin kararların temyiz incelemesini yapmakta olan 23. Hukuk Dairesinin şikâyet başvurusunda bulunulmaması hâlinde, satış talebinin varlığını koruyacağı, haczin düşmeyeceğine yönelik son dönemde ve hâlen istikrarlı olarak kararlar verdiği, içtihatların birleştirilmesine gerek olup olmadığı hususu ön sorun olarak gündeme getirilmiştir.

Ön soruna ilişkin yapılan değerlendirmede dairelerin ve Hukuk Genel Kurulunun konuya ilişkin farklı kararlarının bulunduğu, Yargıtay Kanunu'nun 16/1. maddesinin 5. bendine göre içtihatların birleştirilmesi gerektiğine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

III.KONUYA İLİŞKİN YASAL DÜZENLEMELER

İCRA VE İFLAS KANUNU

Şikâyet ve şartlar:

MADDE 16- (Değişik: 3/7/1940 - 3890/1 md.) Kanunun hâllini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere icra ve iflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında şikâyetin muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikâyet olunabilir. Şikâyet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır. Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikâyet olunabilir.

Şikâyet üzerine yapılacak muameleler:

MADDE 17 - Şikâyet icra mahkemesince, kabul edilirse şikâyet olunan muamele ya bozular, ya da düzeltilir. Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur.

Takip masrafları:

MADDE 59- (Değişik: 6/6/1985 - 3222/4 md.) Takip masrafları borçluya aittir. Alacaklı, yapılmasını talep ettiği muamelenin masrafını ve ayrıca takip talebinde bulunurken borçlunun 62 nci maddeye göre yapabileceği itirazın kendisine tebliğ masrafını da avans olarak peşinen öder.

Alacaklı ilk ödenen paradan masraflarını alabilir.

Talep için müddetler:

MADDE 106 - (Değişik: 3/7/1940 - 3890/1 md.) (Değişik birinci fıkrâ: 2/7/2012-6352/21 md.) Alacaklı, haczolunan mal taşınır ise hacizden itibaren altı ay, taşınmaz ise hacizden itibaren bir yıl içinde satılmasını isteyebilir.

Borçlunun üçüncü şahıslardaki alacağı taşınır hükmündedir.

Haczin kalkması:

MADDE 110 - (Değişik: 2/7/2012-6352/22 md.) Bir malın satılması kanuni müddet içinde istenmez veya icra müdürü tarafından verilecek karar gereği gerekli gider on beş gün içinde depo edilmezse veya talep geri alınıp da kanuni müddet içinde yenilenmezse o mal üzerindeki haciz kalkar. Hacizli malın satılması yönündeki talep bir defa geri alınabilir. Haczedilen resmi sicile kayıtlı malların, icra dairesiyle yapılacak yazışmalar sonucunda haczinin kalktığının tespit edilmesi hâlinde, sicili tutan idare tarafından haciz şerhi terkin edilir ve işlem ilgili icra dairesine bildirilir.

Birinci fıkrâ gereğince haczin kalkmasına sebebiyet veren alacaklı o mala yönelik olarak, haczin konulması ve muhafazası gibi tüm giderlerden sorumlu olur.

İhale:

MADDE 129 - (Değişik: 2/7/2012-6352/31 md.) Birinci ve ikinci ihale icra memuru tarafından, ilanda belirlenen yer, gün ve saatte, elektronik ortamda verilen en yüksek teklif üzerinden başlatılır. Taşınmaz üç defa bağırıldıktan sonra, elektronik ortamda verilen en yüksek teklif de değerlendirilerek, en çok artırana ihale edilir. Şu kadar ki, artırma bedelinin malın tahmin edilen bedelinin yüzde ellisini bulması ve satış isteyen alacağına rüçhanı olan diğer alacaklar o malla temin edilmişse bu suretle rüçhanı olan alacakların mecmuundan fazla olması ve bundan başka paraya çevirme ve paraların paylaşılması masraflarının aşması gerekir.

Birinci ihalede, alıcı çıkmazsa veya bu maddede yazılı miktara ulaşılmazsa satış icra memuru tarafından geri bırakılır.

İkinci ihalede, alıcı çıkmazsa veya bu maddede yazılı şartlar gerçekleşmezse satış talebi düşer.

Sıra cetveli:

MADDE 140 - Satış tutarı bütün alacaklıların alacağını tamamen ödemeye yetmezse icra dairesi alacaklıların bir sıra cetvelini yapar.

Alacaklılar 206 ncı madde mucibince iflas halinde hangi sıraya girmeleri lazım geliyorsa o sıraya kabul olunurlar.

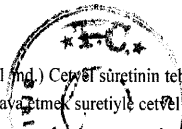
Bununla beraber ilk üç sıraya kayıt için muteber olan tarih haciz talebi tarihidir.

Cetvel suretlerinin tebliği:

MADDE 141 - Sıra cetvelinin birer sureti icra dairesi tarafından alakadarlara tebliğ edilir.

Cetvel itiraz:

MADDE 142 - (Değişik: 3/7/1940 - 3890/1 md.) Cetvel suretinin tebliğinden yedi gün içinde her alacaklı takibin icra edildiği mahal mahkemesinde alakadartlar aleyhine dava açarak, suretiyle cetvel mündericâtına itiraz edebilir.

Dava basit yargılama usulüyle görülür.

İtiraz alacağın esas ve miktarına taallük etmeyip yalnız sıraya dairesine şikâyet yoluyla icra mahkemesine arz olunur.

Teminat karşılığı ödeme:

MADDE 142/a- (Ek: 17/7/2003-4949/39 md.) Sıra cetveline karşı 142 nci madde uyarınca şikâyet veya itiraz yapılmışsa, tebligatı alan ve sıra cetvelinde hak sahibi görünen her alacaklı, bir bankanın kesin teminat mektubunu dosyaya ibraz ederek payına düşen meblâğı tahsil edebilir. 36 ncı maddenin ikinci fıkrası burada da uygulanır.

Teminat mektubunda, alacaklının dosyadan tahsil ettiği meblâğ ile bu meblâğın kısmen veya tamamen icra dosyasına iadesinin gerekmesi hâlinde iade tarihine kadar geçecek süreye ait olan faizin, icra dairesinin ilk yazılı talebi üzerine dosyaya ödenmesi taahhüt edilmelidir. Bu esaslar dahilinde teminat mektubuyla garanti edilecek miktar icra dairesince belirlenir.

IV.GEREKÇE

Aynı mal için, birden fazla haciz konulması hâlinde hacze iştirak söz konusu olur.

Hacze takipli iştirak (İİK m.100) olabileceği gibi, yasada belirtilen nedenlerin varlığı hâlinde takipsiz iştirak de mümkündür (İİK m.101).

Takipli iştirak için borçlu aleyhine bir icra takibinin yapılması ve haciz isteme yetkisinin gelmiş olması gerekir. Hacze iştirak, satılan malın bedeli icra veznesine girinceye kadar istenebilir. İcra Müdürü hacze iştirak talebinde bulunanın haciz isteme yetkisinin gelip gelmediğini inceler. Haciz isteme yetkisi gelmiş ise, İİK'nın 100. maddesindeki koşulların varlığı hâlinde talebi kabul eder.

Haciz istemek hakkı, ödeme emrinin tebliğ tarihinden itibaren bir sene geçmekle düşer. İtiraz veya dava hâlinde (İİK m.67-69) bunların vukuundan, hükmün kesinleşmesine kadar veya alacaklıyla borçlunun icra dairesinde taksit sözleşmeleri (İİK m.111) yapmaları hâlinde taksit sözleşmesinin ihlaline kadar geçen zaman hesaba katılmaz (İİK m.78/2).

Haciz talebi kanuni müddeti içinde yapılmaz veya geri alındıktan sonra bu müddet içinde yenilenmezse dosya işlemden kaldırılır (İİK m.78/4). Bu durumda sadece takip dosyası işlemden kaldırılır, takip düşmez. Yenileme talebi üzerine alacaklı aynı takip dosyası üzerinden yeniden haciz isteyebilir.

Alacaklı bir yıllık süre içinde haciz talebinde bulunmuşsa, bu süre içinde haciz uygulanmamış olsa da takip dosyası işlemden kaldırılmaz.

Hacze takipsiz iştirakin koşulları İİK'nın 101. maddesinde gösterilmiştir. Hacizli malın satış bedeli icra veznesine girinceye kadar icra müdürlüğünden talepte bulunulabilir. İtiraz edilirse hacze iştirak talebi geçici olarak kabul edilir. İtiraz hâlinde talep sahibinin itiraz edene dava açması gerekir. Dava lehe sonuçlanırsa geçici katılma kesin katılmaya döndürülür.

İçtihadî birleştirme konusunun netleştirilebilmesi için haczin hangi hâllerde düşeceğinin açıklığa kavuşturulması gerekir.

Hacizli malın satılmasını alacaklı (İİK m.107) veya borçlu (İİK m.113) isteyebilir.

Alacaklı haczedilen mal taşınır ise hacizden itibaren altı ay, taşınmaz ise hacizden itibaren bir yıl içinde satılmasını isteyebilir. Borçlunun üçüncü şahıslardaki alacağı taşınır hükmündedir. Para alacağında, paranın satılarak paraya çevrilmesi söz konusu olamayacağından, hacizden itibaren altı ay içinde haczedilen paranın icra dosyasına celbinin istenmesi gerekir. Aksi hâlde haciz düşer.

Alacaklının süresinde satış istememesi nedeniyle haciz düşer. Bu husus kamu düzenini ilgilendirir ve resen gözetilir. Buna rağmen hacizli malın satılması düşmüş olan hacze geçerlilik kazandırmaz.

Satış isteme süresi kesin haciz tarihinden başlar. Bu konuda kaydı haciz ile fiili haciz arasında bir fark yoktur.

Satış talebinde bulunan alacaklının satış giderlerini peşin yatırması gerekir (İİK m.59). Süresi içinde satış istenmesine rağmen avanslar süresinde yatırılmazsa süresinde satış istenmemiş sayılır ve haciz düşer.

Bir malın satılması kanuni müddeti içinde istenmez veya gerekli avans on beş gün içinde depo edilmezse veya talep geri alınır da kanuni müddet içinde yenilenmezse o mal üzerindeki haciz kalkar. Hacizli malın satılması yönündeki talep bir defa geri alınabilir (İİK m.110).

Hacizli malın satışının süresi içinde istenmesi, avansın yatırılması ve satış hazırlıklarının tamamlanmasından sonra yapılan ihalede alıcı çıkmaması durumunda, İİK'nın 129. maddesi gereğince satış talebi düşer.

İlamlı takiplerde, takibe konu ilamin bozulmasına karar verildiği takdirde, bozma kararından önce konulmuş hacizler varlıklarını sürdürür. Bozma tarihi ile alacaklının takibin devamını isteyebileceği tarih arasında satış isteme süresi işlemez.

Haciz yoluyla başlatılan takibin iflas yolu ile takibe çevrilmesi durumunda, daha önce konulmuş olan hacizler

hükümsüz kalır.

Satış talebinin icra müdürlüğünce reddedilmesinin, satış talebi ve hacze etkisinin ne olacağı önem arz ettiğinden, bu konunun değerlendirilmesinde de fayda bulunmaktadır.

Hacizli malların paraya çevrilmesi kural olarak satış talebi üzerine gerçekleştirilir. Alacaklının satış talebi üzerine hacizli mallar paraya çevrilir (İİK m.106). Satış talebi ancak kesin haciz sahibi alacaklı tarafından yapılabilir; geçici haciz sahibi alacaklı satış talebinde bulunamaz (İİK m.108). Bunun yanında taşınır malların paraya çevrilmesi için borçlu da alacaklıyı beklemekten satış talebinde bulunabilir (İİK. m.113).

İcra müdürünün, satış talebinin reddine karar vermesi haczin düşmesi sonucunu doğurmaz, çünkü esas olan, alacaklının İİK'nın 106. maddesinde öngörülen süreler içinde satış istemesidir.

Öte yandan alacaklı, kanuni süreler içerisinde hacizli malın satışını talep etmiş ve gerekli giderleri peşin olarak ödemişse veya gerekli giderleri süresi içinde depo etmişse, artık icra müdürünün usulüne uygun olarak yapılmış bu talebi kabul etme yükümlülüğü vardır. İcra müdürü, kıymet takdirinin yapılmadığı gerekçesiyle veya diğer sebeplerle satış talebini reddedemez. Hatta icra müdürünün "satış talebinden nihayet" belli süre içinde satış yapmak zorunluluğu vardır (İİK m.112, m.123). Bu süreler geçtikten sonra yapılan satış geçerli olsa da, usulüne uygun satış talebine rağmen satışın yapılmaması icra müdürünün disiplin sorumluluğuna ve hukuki sorumluluğuna sebebiyet verebilir.

Bu noktada icra müdürünün, satış talebinin reddine ilişkin işlemin sonuçlarının ne olacağı önem kazanmaktadır.

İİK'nın 106. maddesindeki düzenleme ile alacaklının takibi sürüncemede bırakmaması amaçlanmıştır. Bu amaca uygun olarak alacaklı tarafından süresinde satış talebinde bulunulmuş, avans da yatırılmışsa, satış talebine ilişkin ret kararının, anılan yasal düzenlemeye uygun olan satış talebindeki haklılığı ortadan kaldıran bir karar niteliğinde bulunmadığını, sadece satışın fiilen yapılamayacağına yönelik bir tespitten ibaret olduğunu kabul etmek gerekir. Zira İİK'nın 106. maddesinde satışın istenmesinden söz edildiği, bu talebin icra müdürlüğü tarafından reddedilmesi hâlinde, talebin geçerliliğini kaybedeceğine dair hiçbir yasa hükmü bulunmamaktadır.

İİK'nın 59. maddesi uyarınca, bir işlemin yapılmasını isteyen taraf, o işlemin yapılması için gerekli masrafları avans olarak yatırmalıdır. İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliğinin 6. maddesine göre, bu masrafların, tahsilat makbuzu karşılığında para olarak alınması gerekir. Aksi takdirde talep yapılmamış sayılır. Az da olsa satış avansının yatırılmış olması, usulüne uygun bir satış talebinin bulunduğu anlamına gelir. Yatırılan masrafın yetmeyeceğinin sonradan anlaşılması hâlinde bunun tamamlanması istenebilirse de, masraf hiç yatırılmamışsa geçerli bir talebin varlığından söz edilemez.

Ayrıca satışın İİK'nın 106. maddesinde belirtilen sürede yapılması zorunlu değildir. Kıymet takdiri yapılmadan satış talebinde bulunulması mümkün ise de, kıymet takdiri kesinleşmeden satış gerçekleştirilemez, Bunların yanında kıymet takdirinin yapılmaması yalnızca satışa engel olur.

Satış masrafları alacaklıdan tahsil edilmişse, satış talebinin geçersizliğinden bahsedilemez. Çünkü kıymet takdirinin yapılmaması nedeniyle icra müdürü satış talebinin reddi kararı vermesine rağmen, satış masraflarını alacaklıdan tahsil etmişse, bu durumda satış talebini zımnen fakat mevcut eksikliklerin giderilmesi şartına bağlı olarak kabul etmiş olmaktadır.

Satış talebi icra müdürlüğünce reddedilen alacaklı, bu karara karşı icra mahkemesinde şikâyet yoluna başvurabilir. Bu karara karşı şikâyet yoluna başvurulmasını süreye tabi olup olmadığı, dolayısıyla icra müdürünün satış talebinin reddi yönündeki kararının takip hukuku bakımından kesinleşip kesinleşmeyeceği hususunun çözülmesinin de konunun aydınlığa kavuşmasına katkı yapacağı kuşkusuzdur.

Alacaklı, kanuni süreler içerisinde hacizli malın satışını talep etmiş ve gerekli giderleri peşin olarak ödemişse, icra müdürünün bu talebi kabul etme yükümlülüğü vardır. Şu hâlde alacaklının satış talebini reddeden icra müdürü, aslında bir hakkı yerine getirmemekte veya gereksiz yere sürüncemede bırakmaktadır. Bu durumda, icra müdürünün bu işlemine karşı süresiz şikâyet yolunun açık olduğu kabul edilmelidir. Buna göre de, icra müdürlüğünce verilen satış talebinin reddi kararının, takip hukuku bakımından kesinleştiğinden ve satış talebinin ona sağladığı hukuki sonuçları ortadan kaldırdığından söz edilemez. İcra müdürü, kıymet takdirinin yapılmadığı gerekçesiyle veya diğer sebeplerle satış talebini reddedemez. Zira kıymet takdiri, satış talebinden sonra gerçekleştirilen, satışa hazırlık işlemlerinden biridir. Kıymet takdirinin yapılmaması, yalnızca satışa engel bir hâl oluşturur. İcra müdürü tarafından verilen ret kararı, taşınır veya taşınmazın satışına o an için engel bir hâlin bulunduğu tespitine ilişkin bir karardır. Bu nedenle icra müdürü, satış talebini reddetmiş olsa dahi, ret kararının yasal bir dayanağının bulunmaması nedeniyle geçerli bir satış talebinin varlığını koruduğunun kabul edilmesi gereklidir. Geçerli bir satış talebinin bulunmasıyla haczin kalkmayacağı da ortadadır.

Satış talebi reddedilmiş olmasına rağmen, bu işlemin iptali için şikâyet yoluna gidilmediğinden bahisle, geçerli bir satış talebinin bulunmadığından söz edilemez. Zira alacaklı bu işlemin haksızlığını icra mahkemesinde savunma yoluyla ileri sürebilecektir. Zaten ortada geçerli bir satış talebi de bulunmaktadır.

Sıra cetveli, ayakta olan hacizlere göre düzenlenir. Şu hâlde, icra müdürünün satış talebinin reddi kararı, süresinde yapılmış olduğu satış talebi reddedilen alacaklının haczinin düşmesi sonucunu doğurmayacağından, ilgili alacaklının sıra cetveline

dahil edilmesi gerekecektir.

V. SONUÇ

Alacaklının yasal süresi içinde usulüne uygun olarak yaptığı satış talebinin icra müdürünce reddine ilişkin kararın şikâyet yolu ile ortadan kaldırılmaması hâlinde yasal sürenin geçmesi ile özellikle sıra cetveline esas alınacak haczin düşmeyeceğine, **16/02/2018** günlü oturumda **oy çokluğu** ile karar verilmiştir.

KARŞI OY

Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu'nun 16 Şubat 2018 günü yapılan 2016/4 esas sayılı "Alacaklının satış talebinin icra müdürünce reddine ilişkin kararın şikayet yolu ile ortadan kaldırılmaması halinde, yasal sürenin geçmesiyle özellikle sıra cetveline esas alınacak haczin düşüp düşmeyeceği "görüştülüp oy çokluğu ile düşmeyeceği karara bağlanmıştır."

Yasal mevzuat açısından;

İcra İflas Kanunu'nun 8. maddesi" İcra İflas Daireleri yaptıkları muamelelerle kendilerine vaki talep ve beyanlar hakkında bir tutanak yaparlar. Söz konusu itirazlar ile talep ve beyanların altları ilgililer ve icra memuru veya yardımcısı veya katibi tarafından imzalanır.

Aynı kanunun:

16. maddesi" Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere icra ve iflas dairelerinin yaptıkları muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından dolayı icra mahkemesine şikayet olunabilir. Şikayet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır. Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikayet olunabilir."

17. maddesi "şikayet icra mahkemesince, kabul edilirse şikayet olunan muamele ya bozulur, ya düzeltilir. Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur."

106. maddesi" Alacaklı, haczonulan mal taşınır ise hacizden itibaren altı ay, taşınmaz ise hacizden itibaren bir yıl içinde satılmasını isteyebilir."

110. maddesi "Bir malın satılması kanuni müddet içinde istenmez veya icra müdürü tarafından verilecek karar gereği gerekli gider on beş gün içinde depo edilmezse veya talep geri alınıpta kanuni müddet içinde yenilenmezse o mal üzerindeki haciz kalkar" hükümlerini içermektedir.

Öğreti de ise;

İcra memuru takip muamelelerini yapar. İcra takibi haddi zatında, bir zinciri teşkil eden muhtelif halkalar gibi bir takım muameleler silsilesinden tereküp etmektedir. Ezcümle; ödeme emrinin tanzim ve tebliği, haciz, mahcuz malın paraya çevrilmesi vs. İcra muamelelerini yapar. İcra memuruna muayyen hudutlar dahilinde ve bilhassa değişik ölçülerde bir takdir hakkı tanınmıştır. Bazı icra muameleleri için bu takdir hakkı tamamen gayri mevcuttur. İcra memurunun vazifesi, o zaman mevzu bahis muamelenin yapılması için kanuni şartların hadisede toplanıp toplanmadığını adeta mihaniki bir tetkike tabi tutmaktan ibaret kalır. Örneğin, haciz yoluyla takip talebinde bulunan kimse kendisi tarafından icra memuruna kanun mucibince bildirilmesi icap eden hususları beyan ettikten sonra, icra memuru ödeme emrini tanzim etmek mecburiyetindedir. Ne borçlu olarak takip edilmek istenen şahsın hakikaten borçlu olup olmadığını araştırmaya, nede ödeme emrini tanzim edip, tebliğ edilmek üzere 3 günden fazla geciktirmeye salahiyeti yoktur. İcra memurunun kanuni şartlara ve işin icaplarına göre muameleleri yürütüp yürütmediği hususunda bir murakabeye tabi kılınması aşıkardır. Bu murakabe, evvela alakaıllar bakımından mevzubahis muamelelere karşı şikayet yolunun açılması suretiyle sağlanmıştır. İcra memuru ayrıca muayyen makamların teftişine ve inzibati tedbirlerle tabi olup, ilgililere karşı hukuki mesuliyet de tesis edilmiştir.

İcra muamelaı kazai değil sadece adli idari muamelelerdir. Böyle olunca da icra memuru yaptığı muamelelere avdet etmek ve icabı halinde onu değiştirmek salahiyetine haiz bulunur. Hattizatında haiz olduğu bu imkan müddetle mukayyettir. Çünkü icra memuruna bu imkan tanınmış olmakla beraber, onun hatalı muamelelerinin murakabesini ve tashihini temin saadetinde şikayet yolu açılmış ve bu yola müracaat kaideden müddetle takyit edilmiştir. Şikayet müddeti geçtikten sonra, muameleden şu veya bu suretle mutazzarır olan taraf onun mafevk mercide tashih ettirmek salahiyetini kayıp ettiğine göre, evleviyatı ile bizzat memurun aynı muameleyi değiştirmek hakkına haiz olmaması icap eder. Şu halde, şikayet müddeti henüz dolmadan, icra memurunun, yaptığı muameleyle avdet ederek bunu değiştirmesi veya büsbütün geri alması veya bunun yerine başka bir muamele yapması kabildir. Bu yeni duruma karşı şikayet hakkı ayrıca mahfuz kalacaktır. (İlhan E. Postacıoğlu İcra Hukuku Esasları İstanbul. 1973. sh 29-54)

Şikayet, icra memurunun, riayete mecbur olduğu kanuni şartlara muhalif veya işin icaplarına aykırı olarak yaptığı muamelenin iptalini veya düzeltilmesini, istihdaf etmek üzere muameleden mutazzarır olan şahıs tarafından memurun bağlı olduğu tetkik merciine muayyen müddet zarfında yapılan müracaattır.

Şikayet Tetkik Mercisinde muayyen bir prosedüre riayet edilerek suretiyle karara bağlanır.

Evvelemirde ortada İcra Dairesinin veya icra organlarının bir muamelesi olmalıdır. Bu muamelenin kanuna aykırı veya icra memurunun yapması gerektiği hususları ayıt olmalıdır.

Şikayet için gereken şartlar

- Menfaat: İcra memurunun işleminden mutazarrır olan alacaklı veya borçlunun şikayete hakkı vardır.
- Ehliyet: Şikayet hakkını kullanacak tarafın medeni haklarını kullanmak ehliyetine sahip olması gerekir.
- Tasarruf salahiyeti: Şikayet buna konu teşkil eden muamelelerin taallük ettiği hak üzerinde tasarruf yetkisini haiz

olan kimse veya temsilcisi tarafından yapılması lazım gelir.

d) Şikayet müddete tabidir.

Muameleden mutazarrır olan şahıs mevzu bahis muameleyle ittila tarihinden itibaren (7) yedi gün zarfında bu yola müracaat etmesi lazımdır. Bu müddet geçirildikten sonra yapılan şikayetler kaideden dinlenmez.

Şikayetin, usulsüzlüğe ittila tarihi ile sınırlamadığı istisnai haller;

a) Bir hakkın yerine getirilmemesi halinde şikayet müddeti;

İcra memuru kendine talepte bulunanın hakkını yerine getirmemesi veya sürüncemede bırakmasından dolayı her zaman şikayet olunabilir.

b) İntizamı ammeye münafı muamelelerde şikayet müddeti: Muamelelerin intizamı ammeye münafı olması, buna karşı şikayetin müddetle mukayyet olmaksızın ileri sürülmesini mümkün kılar.

Şikayet: Bizatihi icra muamelesini durdurmaz. İcra Tetkik Mercii: talep üzerine, hatta belki de talebe ihtiyaç olmaksızın şikayete konu teşkil eden muamelelerin ve tabii müteakip muamelelerin icrasını şikayetin sonuçlandırılmasına kadar geri bırakabilir. Örneğin, gayrimenkulü satışı ile ilgili ihzari muamelelere şikayet edilmesi halinde icra Tetkik Mercii Şikayeti karara bağlayınca kadar satışı geri bırakabilir. (Prof. İlhan E. Postacıoğlu İcra Hukuku Esasları İstanbul 1973sh.55-77)

İcra İflas Kanunundaki süreler açısından ilgililer sözleşme ile bu süreleri değiştiremezler. Şikayet süresi (İ.İ.K.'nun 16. Mad.) itiraz süresi (İ.İ.K.'nun 60-62. Mad.) Haciz isteme süresi (İ.İ.K.'nun 78. Mad.) satış isteme süresi (İ.İ.K.'nun 106. Mad.) gibi (Prof. Dr. Baki Kuru İcra İflas Hukuku el Kitabı sh.96-107)

Alacaklının alacağı para ile ödenir. Yani alacaklının alacağı borçludan haczedilen mallar aynen alacaklıya verilerek ödenmez. Hacizli mallar satılarak satış bedeli ile alacaklının alacağı ödenir.

Haczedilen mallar üzerinden alacaklı alacağını tahsil etmek için satış talebinde bulunur. Satış talebi özel bir şekilde tabii değildir. Yazılı ve Sözlü yapılabilir.(İ.İ.K. 8. Mad.) satış talebi şarta bağlı olarak yapılamaz. Alacaklı hacizli malın satışını takibi yapan icra dairesinden ister satış talebinde bulunan alacaklının satış giderlerini İ.İ.K. 59/1 maddesi uyarınca peşin ödemesi gerekir. Alacaklı, İ.İ.K.'nun 106. maddesi uyarınca menkullerde 6 ay gayri menkullerde bir yıllık süre içerisinde İcra Dairesinden satış talebinde bulunması ve icra dairesince hesaplanan satış giderlerini yatırması gerekir. Bu süre içerisinde yatırılmaması halinde, süresi içinde satış talebinde bulunmamış sayılır ve haciz kalkar. (İ.İ.K. 110. Madde)

(Prof. Dr. Baki Kuru İcra İflas Hukuku El Kitabı sh.517-520)

Satışı yapılan hacizli menkul ve gayri menkulle ilgili satış bedelinin paylaşılması(İ.İ.K.'nun 138-142. Mad.)

Paraların paylaşılması icra takibinin son safhasıdır. Buraya kadarki safhalara yani takip talebi, ödeme emri, haciz ve satış safhalarına geçilebilmesi için talepte bulunulması gerektiği halde, paraların paylaşılmasına (ödenmesine başlanabilmesi için alacaklının bir talebine gerek yoktur. İcra Dairesi satış sonucunda elde edilen paraları, kendiliğinden alacaklılara paylaşır.(İ.İ.K. 138/1 Mad.))

Satış tutarı aynı derecede hacze iştirak etmiş olan (İ.İ.K. 100-101. Maddeleri) bütün alacakları ödemeye yetmezse, icra dairesi paylaştırmaya başlamadan önce tamamlama hacizleri yapmak (İ.İ.K. 139. Madde) ve sıra cetveli düzenlemektedir.(İ.İ.K. 140-142. Madde) İcra Dairesinin, satış tutarının bütün alacakları ödemeye yetmediğini tespit etmesi halinde kendiliğinden borçlunun başka mallarını haczetmesine tamamlama haczi denir. (İ.İ.K. 139. Mad.) Tamamlama haczinde haczettığı malları, (alacaklının bir satış talebine gerek olmadan) mümkün olduğu kadar çabuk bir şekilde satarak paraya çevirir. Buna göre tamamlama haczi, normal hacizden, haciz ve satış taleplerine gerek olmaması bakımından ayrılmaktadır.

Satıştan elde edilen paraların toplamı bütün alacakların alacaklarını ödemeye yetmezse, o zaman icra dairesinin paylaşırma yapabilmesi için, ilk önce bir sıra cetveli düzenlemesi ve bu sıra cetvelinin kesinleşmesini beklemesi gerekir. (İ.İ.K.'nun 140-142. Mad.) Sıra cetveli kesinleşmeden icra müdürü paraları paylaştırmaz. Bu sıra cetveline dayanılarak yapılan paylaştırmada, artık bütün alacaklıların alacağının tam olarak ödenmesi mümkün değildir. Sıra cetvelinde, aynı derecede hacze iştirak etmiş olan (İ.İ.K.'nun 100-101. Mad.) bütün alacaklılar alacak miktarlarıyla gösterilir. Bu alacaklıların her biri belli bir sıraya girer. (İ.İ.K.' nun 206. Mad.)

Sıra cetveline karşı yedi gün içinde bir şikayet ve itiraz yapılmazsa, sıra cetveli kesinleşir. Şikayet süresi içinde (7 gün)

sıra cetveline icra mahkemesince şikayet veya mahkemece itiraz yoluna başvurulursa bu başvuruların kesinleşmesi beklenir. (İ.İ.K.'nun 142. Mad.)

İcra dairesinin, sıra cetvelini yaparken bu hususta takip hukuku hükümlerine aykırı hareket ettiği ve yapılan işlemin hadiseye uygun olmadığı iddia edilmekte ise, bu halde sıra cetveline karşı başvurulacak olan yol icra mahkemesine şikayet (İ.İ.K.'nun 16. Mad.) yoludur.

Alacaklı şayet, sıra cetveline alınmış olan bir alacaklının alacağına veya onun sırasına itiraz etmek istiyorsa o zaman sıra cetveline karşı mahkemede itiraz yoluna başvurması, yani alacaklıya karşı genel mahkemede dava açması gerekir. (İ.İ.K.'nun 142. Mad.) (Prof. Dr. Baki Kuru, İcra ve İflas Hukuku El Kitabı sh. 624-631)

Yukarıda konuya münhasır Yasal Mevzuat ve Öğretideki görüşler kısaca açıklandığı üzere;

İcra Hukuku bir talep hukukudur. İcra takibinin hemen her aşamasında tarafların talepte bulunması icra müdürünün bu kapsamda işlem yapması gerekir. Satış talebi de alacaklı tarafından yapılması gereken bir işlemdir. Alacaklının satış talebinin reddi halinde, alacaklının 7 günlük hak düşürücü süre içerisinde icra mahkemesine şikayet yolu ile başvurup bu kararı kaldırması gerekir. (İ.İ.K.'nun 16. Mad.) Aksi takdirde geçerli bir satış talebinin bulunmadığından İ.İ.K.'nun 106. maddesinde belirtilen haczedilen menkul mallar için 6 ay, gayri menkul mallar için bir yıllık süreler geçmesi halinde hacizler düşer.

Nitekim H.G.K.'nun; 13.10.2010 gün ve 19-45 Es, 140 sayılı kararı, 17.10.2012 gün 19-507E,722 sayılı kararı, 19 H.D'sinin 1.3.2017 gün 11709-1957, 5.6.2008 gün ve 45566197, 24.3.2010 gün ve 9534-3280 esas ve karar sayılı ilamları, 23. H. D'sinin 05.11.2012 gün ve 4479-6395 ve 17.12.2012 gün ve 5668-7413 esas ve karar sayılı ilamları bu yöndedir.

İcra müdürünün satış talebini bütün şartları taşıdığı halde reddetmesi İ.İ.K.'nın 16. maddesinde belirtilen kanuna aykırı kararlar kapsamındadır. Bu nedenle süresiz şikayete tabi olmayıp, süreli şikayete tabi ve 7 günlük süre içerisinde alacaklı tarafından şikayet yolu ile icra mahkemesinin önüne getirmesi gerekir. Aksi halde, satış için hacizli menkul ve gayri menkullerde 6 ay ve 1 yıllık sürelerin geçmesiyle konulan hacizlerin kalkması gerekir. İcra İflas Kanunu özel bir kanundur. Alacaklıların alacaklarını yasanın belirlediği koşullar içerisinde en kısa sürede alabilmeleri için alacaklılara ve icra müdürlüklerine yüklediği mükellefiyetler ile bu hakların kullanılması için yasanın ön gördüğü süreler konmuştur. Açıklanan nedenler karşısında bu konuda kanunda bir boşluk yoktur. Kanunun açık hükümlerinin yorum yolu ile başka bir anlam verilecek şekilde değiştirilmesi hem İcra İflas Kanunu'nun sistematığına, hem de özel bir kanun olması nedeniyle amacına uygun düşmeyecektir.

Belirtilen hususlar birlikte değerlendirildiğinde sayın çoğunluğun aksi yöndeki görüşlerine katılmıyorum.

KARŞI OY

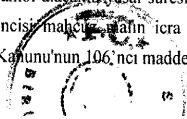
Borçlunun borcunu rızası ile ifa etmediği hallerde alacaklı, icra daireleri kanalıyla cebri icra yoluyla alacağının tahsilini sağlamaya çalışır. Bunun için giriştiği icra takibinin kesinleşmesi üzerine borçlunun malları üzerine haciz konulup bunların satılmasını ve elde edilen paranın, alacağına yeter kısmının kendisine verilmesini ister.

İcra hukuku alacaklı ile borçlunun hak ve menfaatlerini dengede tutmak amacını güderken, bir yandan alacaklının alacağına kavuşmasını öte yandan da cebri icra işlemleri ile borçlunun haklarını korumaya azami özen gösterir. Doğrudan takibin tarafı olmamakla birlikte üçüncü kişilerin de haklarının gözetilmesi gerekir.

Bu temel ilke çerçevesinde alacaklının alacağına kavuşması sürecinde borçlunun mülkiyet haklarının kısıtlanacağı tabii ise de bu kısıtlamanın borçlunun temel hak ve hürriyetlerinin tamamen ve süresiz biçimde ortadan kalkması sonucunun da doğmaması gerekir.

Yargıtay İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulu önüne gelen konu alacaklının satış talebinin icra müdürüne reddine ilişkin kararın şikayet yolu ile ortadan kaldırılmaması halinde, yasal sürenin geçmesiyle özellikle sıra cetveline esas alınacak haczin düşüp düşmeyeceği noktasında toplanmaktadır.

Hemen belirtmek gerekir ki kesin haciz sahibi alacaklı, yasal süresi içinde yapacağı satış talebi (İİK m. 106) ile iki hukuki sonucun doğmasını sağlar. Bunlardan birincisi haciz, malın icra dairesince satışı, diğeri ise haczin düşmesinin engellenmesidir (İİK m. 110). Nitekim İcra ve İflas Kanunu'nun 106. ncı maddesinde bu süre taşınmalar için 6 ay, taşınmazlar için 1 yıl olarak belirlenmiştir.

Kesin haciz sahibi alacaklının satış talep etmesi bakımından, yukarıda belirttiğim süreler dışında bir şart bulunmamaktadır. Diğer bir ifade ile bu süreler içinde olmak şartıyla alacaklı her halükarda satış talep edebilir ve icra müdürünün bu talebi reddetmek yetkisi yoktur. Özellikle kayden haczedilmiş bir aracın henüz yakalanamamış olması, taşınmazın kıymet takdirinin kesinleşmemiş olması gibi durumlar haciz talebinin reddini haklı kılmaz; bunlar satış talebi için ön şart niteliğinde olmayıp sadece satışa hazırlık işlemi niteliğindedir (Karakaş, C.F.: Çelişen Yargıtay Uygulaması Bağlamında Satış Talebinin Reddi ve Sıra Cetveline Yansıyan Sonuçları, Prof. Dr. Ejder Yılmaz'a Armağan, C.II, Ankara 2014, s. 1149) ve böyle ihtimallerde dahi icra müdürü satış talebini kabul etmek zorundadır.

Ne var ki uygulamada bu gibi gerekçelerle satış talebinin reddedildiği görülmektedir. Bu red kararlarının hukuka aykırı olduğunda şüphe yoktur. Fakat red kararlarının doğurduğu hukuki sonuçlar ve bunların ortadan kaldırılması için başvurulması gereken yasal yollar, icra hukukunun kendi sistematigi içinde çözümlenmelidir.

İcra ve İflâs Kanunu'nun 4'üncü maddesi icra müdür ve memurlarının hukuka aykırı işlemlerinin iptali için kendine özgü bir icra mahkemesi teşkilatı kurmuş, 16 ila 18'inci maddeleri de icra mahkemelerince şikâyet yargılamalarında uygulanacak usulü göstermiştir. Bu düzenlemelere göre icra müdürlerinin hukuka aykırı olduğu düşünülen işlemleri için icra mahkemesi nezdinde şikâyet yoluna gitmek gerekir. İşlemin hukuka aykırı olduğunu düşünen taraf, bu yola başvurmazsa işlemi benimsemiş sayılır (Pekcanitez, H.: İcra-İflâs Hukukunda Şikâyet, Ankara 1986, s.83).

Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 03.10.2017 gün ve 2017/12-601 E. 200/695 K. sayılı kararında da belirtildiği üzere, icra dairelerinin sorumlu amiri durumundaki icra müdürleri icra işlerinde birinci derecede görevli olup adli memur olarak görev yapmaları nedeniyle yaptıkları işlemler de "adli işlem"dir. İcra müdürlüklerinde tutulan tutanaklar aksi sabit oluncaya kadar geçerlidir. İcra daireleri icra mahkemelerinin daimi gözetimi ve denetimi altında olup, işlemlerine karşı icra mahkemelerine şikâyet yolu ile başvurulur. İcra müdürünün kararları iptal edilmediği sürece takibin taraflarını bağlar.

Yukarıda açıklanan ilkeler birlikte değerlendirildiğinde görülmektedir ki, icra müdürünün satış talebini reddetmesi halinde alacaklı ya satış talebini tekrarlamalı ya da icra müdürünün bu red kararının şikâyet yolu ile ortadan kaldırılması için icra mahkemesine başvurmalıdır (İİK m. 16-18; ayrıca bkz. Karakaş, s. 1150).

Bu yasal gereklilik, sayın çoğunluğun, icra müdürünün satışa ilişkin istemin reddine dair kararının bir "sonuç doğurmayan bir tesbit"ten ibaret olduğu yönündeki görüşünün de yerinde olmadığını göstermektedir (Karakaş, s. 1155). Tam tersine icra müdürünün bu yöndeki red kararı icrai ve sonuç doğurucu nitelikte bir karardır.

Aksi düşüncede, icra müdürünün reddettiği bir talebin mevcut olduğunu ve hukuki sonuçlar doğurduğunu söylemek icra müdürlerinin kararlarını yok hükmünde olduğunu kabul etmek anlamına gelir. Bu da icra hukukunun ve icra yargılamasının bütün temel dayanaklarını yok saymak ve icra müdürünün tüm kararlarının sonuç doğurmayan tespitler olarak kabul etmek demektir ki; bu husus hiçbir şekilde kabul edilemez. Bu fikrin kabulü halinde talebi reddedilen taraf, red kararının ortadan kaldırılması için şikâyet yoluna gitmeyecek; bu talebi kabul edilse idi elde edebileceği bütün hukuki sonuçları kazanmış sayılacaktır.

Bu ilkeler çerçevesinde satış talebinin reddi halinde dahi haczin ayakta olacağının kabulü mümkün görünmemektedir. Yukarıda da belirtildiği gibi böyle bir ihtimalde borçlunun malı üzerindeki haciz belirsiz bir süre ile ayakta kalacak ve Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin Ek 1 Numaralı Protokolü tarafından korunan mülkiyet hakkının ihlali sonucu doğacaktır. Bu durum icra hukukunun menfaatleri ve fedakarlıkları dengelemesi prensibine de aykırıdır.

Üstelik çoğunluğun görüşünün kabul edilmesi halinde satış talebi reddedilen alacaklının haczi "sonsuz kadar" ayakta kalacak, bu kişi satış için hiçbir işlem yapmak zorunda olmayacak ve mahcuzun başkaları tarafından sattırılması halinde dahi sıra cetvelinde ilk sıralarda yer almaya devam edecektir.

Özellikle sıra cetvelinde aynı borçlunun birden çok alacaklısının karşı karşıya geldiği ve bunların takip dosyalarındaki hukuka aykırı durumların, diğerinin haklarını etkilediği düşünüldüğünde; satış talebi reddedilmiş olmakla birlikte haczin düşmediği yönünde sıra cetveline itiraz davası açan kimsenin; tüm yasal ve usuli işlemleri yerine getirerek hacizli malın satışını para ve emek harcayarak sağlayan üçüncü kişiye karşı ileri sürülmesi de Türk Medeni Kanunu'nun 2'nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında "hakkın kötüye kullanılması" niteliğinde olacaktır.

Sonuç olarak alacaklının satış talebinin icra müdürünce reddedilmesi halinde, alacaklı tarafından ret kararına karşı icra mahkemesine şikâyet yolu ile başvurularak kararın kaldırılmasının sağlanmadığı sürece alacaklı tarafından usulüne uygun geçerli bir satış isteminde bulunduğundan söz edilemeyeceğinden haczin düşmesi sayılması gerektiği görüşünde olmam nedeniyle Sayın Yüksek Genel Kurulun aksi yöndeki çoğunluk görüşüne katılmamaktayım.